

De Lichtlijn
onderwijs met de Bijbel als basis

Protocol Sociale veiligheid

“Wijs in.....”

Protocol: Wijs in gedrag

Wijs in Postive Bahavior Support (PBS)....

.....de vijf kernprincipes

1. Laat weten wat je wilt zien en horen van de kinderen.

Wij hebben schoolbrede gedragsverwachtingen voor de volgende ruimtes: de hal, de klas, het schoolplein en het toilet. Deze gedragsverwachtingen zijn positief en concreet geformuleerd.

2. Leer de gedragsverwachtingen aan

We herhalen deze gedragsverwachtingen a.d.h.v. een jaarlijks rooster. Elke twee weken een andere ruimte. De gedragsverwachtingen worden besproken bij de weekopening.

3. Laat de kinderen weten wanneer het goed gaat.

We geven complimenten aan de kinderen; dit is een beloning. In geval van individuele leerlingen kan dit een materiële beloning zijn (stickerkaart).

4. Zo weinig mogelijk aandacht voor ongewenst gedrag

We benoemen het goede gedrag van andere leerlingen zodat het negatieve gedrag van andere leerlingen verandert.

5. Wees duidelijk wat er gebeurt als het niet goed gaat.

We vragen naar de bedoeling van het gedrag (kanjertraining). We herinneren de leerling aan de afspraak en geven de kans om het gedrag te verbeteren.

.....door dataverzameling

We hebben oog voor data door observaties van leerkrachten, gesprekken in het team en door de input van het kidsteam.

Wijs in Zien

We nemen twee keer per jaar de leerkrachtenlijst af. De leerkrachten van groep 1/2 vullen welbevinden en betrokkenheid in. Voor groep 3 t/m 8 wordt de gehele lijst ingevuld. In het voorjaar vullen de leerlingen een vragenlijst in. De leerkracht kiest een vragenlijst uit op basis van het groepsoverzicht van de leerkrachtenlijst.

Vervolgens vullen we het groepsplan van “wegen naar plannen in”. Dit staat in Parnassys. We maken een groepsplan voor de gehele klas, voor clustergroepjes en voor individuele leerlingen (indien nodig).

Het doel van de plannen worden geformuleerd op de wijze van PBS. Een doel waarbij duidelijk is welk gedrag je bij de leerling(en) wilt zien.

Wijs in Kanjertraining

We maken gebruik van de Kanjertraining. Wekelijks staat er een kanjerles op het programma. We gebruiken daarbij de handleiding van de methode. Ieder teamlid heeft de licentie om te kunnen werken met de Kanjertraining. De lessen worden door beide leerkrachten van de groep gegeven.

Wijs in sociale veiligheid (pestprotocol)

Doel:

Alle kinderen voelen zich in hun basisschoolperiode op De Lichtlijn veilig, zodat zij zich optimaal ontwikkelen.

Aanleiding:

Pesten komt helaas op iedere school wel eens voor. Het is een probleem wat wij als school (preventief) aanpakken.

Wat is pesten?

Pesten is een vorm van agressief gedrag, waarbij één of meerdere leerlingen bij herhalingen een betrekkelijk machteloze ander aanvalt, vernedert en/of buitensluit. Pesten is een vorm van geweld en gebruik van geweld is in een school niet acceptabel.

We spreken van pesten bij de volgende criteria:

Machtsverschil: de gepeste is jonger, kleiner, minder sterk, minder machtig of staat tegenover een meerderheid.

Schade: er ontstaat lichamelijke, materiële en/of geestelijke schade.

Langdurig: het pesten houdt niet na één keer op, maar gaat lange tijd door.

Herhaald: het gaat vaak om dezelfde pester(s) die het op één slachtoffer gemunt heeft/ hebben.

Opzet: de pester weet meestal heel goed dat het om pesten gaat, maar gaat er (zoveel mogelijk buiten het zicht van de leerkrachten en de leiding) bewust mee door.

In bijlage 1 is een overzicht over het verschil tussen plagen en pesten opgenomen.

Signalen die kunnen duiden op pesten

Zonder dat een kind letterlijk zegt dat het gepest wordt, kunnen de onderstaande signalen op pesten duiden:

- vaak alleen staan in de pauze
- tijdens de pauze bij de pleinwacht gaan staan
- een spel is "toevallig" steeds net begonnen als hij/ zij erbij komt
- vaak alleen met jongere kinderen spelen
- niet naar buiten willen op school
- zuchten, piepen en steunen van andere kinderen, als het betreffende kind een idee oppert, dat wel geaccepteerd zou worden indien een ander kind dat idee aangedragen zou hebben
- indien andere kinderen alles maar stom vinden van het betreffende kind, over hem haar roddelen, negatief reageren om zijn of haar fouten
- het kind niet meer naar school wil, of geeft aan zich ziek te voelen
- het kind prikkelbaar is
- zich opsluit in huis
- nooit uitgenodigd wordt op partijtjes van klasgenoten
- treuzelen met naar huis gaan

Indien er sprake is van één of meer signalen *kan* het kind gepest worden. Probeer er achter te komen of de vermoedens kloppen, of dat er iets anders aan de hand is. Ook bij ontkenning is het goed om tegen het kind te zeggen, dat hij of zij altijd welkom is, indien er problemen zijn. 65% van de kinderen vertelt het niet thuis.

Preventief

Om pesten te voorkomen, zetten wij de volgende middelen in:

- Kanjertraining (inclusief het stappenplan bij conflicten);
- Positieve gedragsverwachtingen van positive behavior support;
- Lessen mediawijsheid voor alle groepen (pesten via social media en internet);
- Besprekingen met het kidsteam.

Stappenplan pestgedrag

1. We werken preventief met de kanjertraining. We bespreken met en leren de kinderen aan hoe zij moeten reageren bij pestgedrag. We gebruiken hierbij de anti-pestposters die staan in Kanvas (Digitale omgeving van de kanjertraining).

Het gepeste kind probeert het zelf op te lossen

stap a: voorbeeld: zeg: hou op, dit vind ik niet leuk

stap b: voorbeeld: zeg: hou op, heb je me niet gehoord?

stap c: zeg: als je niet ophoudt ga ik naar de meester of juf (of naar mijn vader of moeder)

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Het probleem wordt besproken in de groep om de zwijgende meerderheid in te schakelen. Deze kinderen kunnen stelling nemen tegen de pester en de gepeste ondersteunen. Bij herhaling van pesterijen / ruzies tussen leerlingen volgen sancties en worden ouders hiervan op de hoogte gebracht door de groepsleerkracht :

Een of meerdere pauzes binnen blijven met een duidelijke opdracht

Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem

Afspraken maken met de leerling(en) over gedragsverandering. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week in een kort gesprek aan de orde. Afspraken en de voorgevallen situatie wordt bij beide partijen genoteerd.

geen oplossing

1. Het gepeste kind en/ of de ouders neemt/nemen contact op met de groepsleerkracht. De groepsleerkracht spreekt de pester op zijn gedrag aan
2. De ouders van de pester en het gepeste kind worden op de hoogte gesteld
3. De peestsituatie wordt in de groep van het gepeste kind besproken

De leerkracht van het kind kan het voorval ook inbrengen in de kindbespreking om samen met de collega's naar een oplossing te zoeken. Voor de pester, maar ook voor het gepeste kind kan een handlingsplan worden opgesteld.

Bij het signaleren van pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met de leerling die pest. Er volgen gesprekken met de ouders, van beide partijen afzonderlijk, waarin hen nadrukkelijk wordt gevraagd mee te werken aan het oplossen van het probleem. Een verslag (beschrijving van situatie en gemaakte afspraken) hiervan wordt vastgelegd in Parnassys. De situatie wordt ook besproken binnen het team.

4. De directie wordt van de situatie op de hoogte gesteld

geen oplossing

5. De directie overlegt met de partijen en zoekt naar een oplossing

Bij aanhoudend pestgedrag kan externe hulp worden ingeschakeld. In deze situatie vinden ook vervolggelassen met ouders plaats. Hierdoor kan de verwachting bij ouders ontstaan dat een oplossing mogelijk is voor dit complexe probleem. Naast het bespreken van de te ondernemen interventies met de betrokken ouders is het belangrijk ook afspraken te maken over de beoogde resultaten. Door te monitoren en te evalueren wordt ook helder wanneer de school in handlingsverlegenheid is en er een einde komt aan de reëel te ondernemen interventies. Zorgvuldige en duidelijke communicatie met betrokken partijen en verslaglegging in Parnassys zijn van groot belang.

Het is soms nodig om in ernstige gevallen dader en slachtoffer tijdelijk van elkaar te scheiden door plaatsing in een andere groep of door schorsing. De maatregel kan gebruikt worden om na te gaan welke oplossing er mogelijk is.

de insteek is om samen met de ouders van pester en gepeste kind naar een oplossing te zoeken

geen oplossing

6. De ouders nemen contact op met de *contactpersoon* van de school.

↓
geen oplossing
↓

7. De ouders worden doorverwezen naar het bevoegd gezag of de vertrouwenspersoon.

Zie voor vervolg de klachtenregeling

Aanspreekpunt bij pesten

1. De leerkracht
2. Vertrouwenspersoon
3. Gedragsspecialist
4. Directeur
5. Intern begeleider.

Opsporen en monitoren

Hoe?

Sociogram afnemen?

pest enquête afnemen?

Registreren en evalueren

We registreren pest incidenten met datum, tijd, locatie, groep en een korte omschrijving in Parnassys. De gedragsspecialist en de ib-er?? evalueert de pestincidenten en pleegt interventies/geeft adviezen n.a.v. incidenten.

Wijs in de media (eruit)

- Privacybeleid wordt er gesproken over een klassikaal document over het omgaan met sociale media.

Wijs in sociaal emotioneel op het rapport

- input van ouders uit regiegroep

Bijlage 1 Verschil tussen plagen en pesten

PLAGEN

- Is onschuldig, en gebeurt onbezonnen en spontaan. Gaat soms gepaard met humor.
- Is van korte duur of gebeurt slechts tijdelijk.
- Speelt zich af tussen 'gelijken'
- Is meestal te verdragen of zelfs leuk maar kan ook kwetsend of agressief zijn.
- Meestal één tegen één.
- Wie geplaagd wordt, ligt niet vast. De tegenpartijen wisselen keer op keer.

GEVOLGEN

- ___Op het moment dat het gebeurt is het niet leuk, maar de pijn gaat snel over.
- ___De vroegere relaties worden vlug weer hersteld.
- ___De ruzie of het conflict wordt spoedig bijgelegd.
- ___Men blijft opgenomen in de groep.
- ___De groep lijdt er niet echt onder.

PESTEN

- ___Gebeurt berekenend (men weet meestal vooraf wie, hoe en wanneer men gaat pesten).
- ___Men wil bewust iemand kwetsen of kleineren.
- ___Is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig (stopt niet vanzelf en na korte tijd).
- ___Ongelijke strijd. De onmachtsgedvoelens van de gepeste staan tegenover de machtsgevoelens van de pester.
- ___De pester heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
- ___Meestal een groep (pester en meelopers) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.
- ___Er bestaat een neiging tot een vaste structuur.
- ___De pesters zijn meestal dezelfde, net zoals de slachtoffers (mogelijk wisselend door omstandigheden).
- ___Slachtoffer zit vaak in neerwaartse spiraal, waardoor pesters zich op hem richten.

GEVOLGEN

- ___Indien niet tijdig wordt ingegrepen, kunnen de gevolgen (zowel lichamelijk als psychisch) heel pijnlijk en ingewikkeld zijn en ook lang naslepen.
- ___Het is niet gemakkelijk om tot betere relaties te komen.
- ___Het herstel verloopt heel moeizaam.
- ___Isolement en grote eenzaamheid bij het gekwetste kind.
- ___Aan de basisbehoefte om 'bij de groep te horen' wordt niet voldaan.
- ___De groep lijdt onder een dreigend en onveilig klimaat. Iedereen is angstig en men vertrouwt elkaar niet. Er is daardoor weinig openheid, spontaniteit en contact met elkaar.
- ___Er zijn weinig of geen echte vrienden binnen de groep.